

Adrodd i	Y Panel Gweithredol	
Dyddiad	12 Rhagfyr 2022	
Swyddog Arweiniol	Dafydd Edwards, Trysorydd yr Awdurdod	
Swyddog Cyswllt	Helen Howard, Pennaeth Cyllid	
Pwnc	Strategaeth Ariannol Tymor Canolig 2023/26 a Chyllideb 2023/24	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 I gyflwyno'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS) 2023/26 a'r cyllidebau refeniw a chyfalaf drafft ar gyfer 2023/24 i'r Aelodau. Mae'r adroddiad hefyd yn nodi'r risgiau a'r ansicrwydd sylweddol sy'n ein hwynebu ar hyn o bryd.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae'n ofynnol i'r Awdurdod Tân ac Achub (yr Awdurdod) osod cyllideb ariannol gytbwys bob blwyddyn a chadarnhau ffigyrau cyfraniad dros dro i bob awdurdod cyfansoddol erbyn diwedd y mis Rhagfyr cyn dechrau'r flwyddyn ariannol.
- 3 Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r cyllidebau refeniw a chyfalaf drafft ar gyfer 2023/24 a'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS). Caiff y cyllid sydd ei angen gan bob awdurdod lleol cyfansoddol ei gadarnhau hefyd.
- 4 Mae'r gyllideb ar gyfer 2023/24 a'r MTFS yn cynnwys nifer o dybiaethau, risgiau a'r ansicrwydd sydd wedi'u nodi yn ystod y broses o gynllunio'r gyllideb

ARGYMHELLION

- 5 Gofynnir i'r Aelodau:
 - (i) gymeradwyo cyllidebau cyfalaf a refeniw ar gyfer 2023/24 yn seiliedig ar gynnydd mewn cyfraniadau gan awdurdodau cyfansoddol o £5.32m;
 - (ii) nodi'r risgiau a'r ansicrwydd allweddol a nodwyd yn ystod y broses o gynllunio'r gyllideb;
 - (iii) cymeradwyo'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig; a
 - (iv) argymell cael cymeradwyaeth gan yr Awdurdod Tân ac Achub yn ei gyfarfod ar 17 Ionawr 2023.

ARSYLWADAU GAN BWYLLGORAU ERAILL A DYDDIAU CYNLLUNIO AELODAU

- 6 Mae'r cynigion a nodir yn y papur hwn yn cyd-fynd â'r dull gosod cyllideb a amlinellir ar gyfer cyfarfod yr Awdurdod Tân ac Achub ar 17 Hydref 2022, gan gynnwys y risgiau a'r ansicrwydd cysylltiedig.
- 7 Yn ystod cyfarfodydd sefydlu a chynllunio'r aelodau a gynhaliwyd ar 13 Mehefin a 6 Hydref 2022, rhoddwyd trosolwg o'r modelau cyflenwi gwasanaethau a'r heriau cysylltiedig sy'n wynebu'r Awdurdod.

CEFNDIR

- 8 Mae Cynllun Gwella a Llesiant 2023/24 yn cadarnhau amcanion llesiant hirdymor yr Awdurdod:

Amcan 1: gweithio tuag at wneud gwelliannau i iechyd, diogelwch a lles pobl yng ngogledd Cymru

Amcan 2: parhau i weithio ar y cyd i helpu cymunedau i wella pa mor gydnherth ydynt

Amcan 3: gweithredu mor effeithiol ac effeithlon â phosib, gan wneud y defnydd gorau o'r adnoddau sydd ar gael

Amcan 4: parhau i nodi cyfleoedd i annog mwy o ymgysylltu â phobl, cymunedau, staff a rhanddeiliaid

Amcan 5: cynnal gweithlu amrywiol cydnherth, medrus, proffesiynol a hyblyg

Amcan 6: datblygu ffyrdd o ddod yn fwy amgylcheddol ymwybodol er mwyn lleihau effaith ein gweithgarwch ar yr amgylchedd

Amcan 7: sicrhau bod gwerth cymdeithasol a chynaliadwyedd yn cael eu hystyried, gan gynnwys yn ystod prosesau caffael

- 9 Darparodd adroddiad y Prif Swyddog Tân i Aelodau ym mis Medi 2021 asesiad sefyllfa. Roedd hyn wedi cadarnhau mai'r prif heriau sy'n wynebu'r Awdurdod yw sicrhau bod digon o griwiau tân ar-alwad ar gael; sicrhau digon o adnoddau i gynnal a datblygu sgiliau diffoddwyr tân; a chael digon o allu corfforaethol i ddiwallu gofynion presennol a gofynion y dyfodol.
- 10 Yn dilyn yr asesiad hwn, cymeradwyodd yr Awdurdod nifer o adolygiadau mewnol gan gynnwys adolygu gofal tân, adolygiad o'r system diffoddwyr tân ar ddyletswydd (criwiau ar-alwad) ac adolygiad hyfforddiant i sicrhau diogelwch diffoddwyr tân. Mae'r adolygiadau hyn yn parhau, er bod cynigion y gyllideb ar gyfer 2023/24 yn adeiladu ar yr asesiadau cychwynnol gan gynnwys datblygu capasiti a mynd i'r afael â materion iechyd a diogelwch.
- 11 Rhoddwyd y cynigion ar gyfer gosod y gyllideb i Aelodau yn yr adroddiad i'r Awdurdod ar 17 Hydref 2022. Mae cynigion y gyllideb a nodir yn yr adroddiad hwn yn sicrhau y dilyni'r dull strategol o gynllunio ariannol a chynllunio cyllid er mwyn gefnogi'r gwaith o gyflawni amcanion yr Awdurdod.

CYLLIDEB REFENIW DRAFFT 2023/24

- 12 Gwnaed gwaith cynllunio cyllideb fanwl ac amlinellir y rhagdybiaethau cynllunio allweddol, y risgiau a'r amheuon yn Atodiad 1.
- 13 Mae'r broses gynllunio wedi cadarnhau gofyniad gwariant net ar gyfer 2023/24, sef £44.72m sy'n gynydd o flwyddyn i flwyddyn o £5.30m.

£'m	2022/23	2023/24	Cynydd
Cyflogau	28.20	31.76	3.26
Heb fod yn dâl (net o incwm)	11.21	12.95	2.04
Cyfanswm	39.41	44.71	5.30

- 14 Mae'r tabl isod yn rhoi cysoniad rhwng cyllideb refeniw 2022/23 a'r gyllideb arfaethedig ar gyfer 2023/24. Manylir ar gyfraniad pob awdurdod cyfansoddol yn atodiad 4.

	£'000
Cyllideb 2022/23	39,410
Tybiaeth gyflog wreiddiol (fesul MTFP)	500
Dyfarniadau cyflog uwchben y rhagdybiaethau a gynlluniwyd	1,700
Cynydd mewn darpariaeth hyfforddiant	350
Cynydd mewn gwydnwch gweithredol	520
Gwytnwch a gallu corfforaethol	100
Diogelwch Tân Busnes	100
Costau ynni	890
Cynydd yn y gyfradd llog	600
Taliadau cyfalaf yn ymwneud â phrynu tir	150
Pwysau chwyddiant eraill	394
Gofyniad cyllideb 2023/24	44,714

- 15 Mae costau cyflogau gweithwyr dros 70% o wariant net ac mae drafft y gyllideb ar gyfer 2023/24 yn £31.76m. Oherwydd trafodaethau cyflog dyledus a chwyddiant cyflog mae'r Awdurdod yn wynebu ymrwymadau ychwanegol ac mae hyn yn parhau i fod yn faes sy'n achosi ansicrwydd sylweddol. Y dybiaeth gynllunio bresennol yw bod hawliad cyflog 2022/23 wedi'i setlo ar 5%, a bod y dyfarniad cyflog ar gyfer 2023/24 yn 5% i'r holl staff. Gan nad yw dyfarniadau cyflog cenedlaethol wedi'u cwblhau eto mae hyn yn parhau i fod yn risg sylweddol o ran cynllunio. Mae gwaith yn parhau i sicrhau rheolaeth ofalus o gostau gweithwyr, gan gynnwys parhau i reoli tâl amrywiol.
- 16 Darperir dadansoddiad o gostau'r gweithwyr isod sy'n cadarnhau bod dros 78% o'r costau'n ymwneud â gweithwyr sy'n gweithio mewn rolau darparu gwasanaethau.

Dadansoddi'r Gyllideb Staffio	2023/24 £'m	2024/25 £'m	2025/26 £'m
Gwasanaethau Ymateb	22.229	23.068	23.852
Gwasanaethau Amddiffyn ac Atal	2.414	2.514	2.612
Gwasanaethau Corfforaethol	7.114	7.358	7.618
Gofyniad Cyllideb Staffio	31.757	32.940	34.082

- 17 Cynyddodd cyfraniadau pensiwn cyflogwr ar gyfer diffoddwyr tân yn ystod 2019/20 yn dilyn ailbrisiad 2016 gan Adran Actiwari'r Llywodraeth. Rhoddodd Llywodraeth Cymru gefnogaeth gychwynnol ac nid oes penderfyniad ar gyfer y sefyllfa tymor hwy wedi'i wneud eto. Nid yw'r ddarpariaeth o gefnogaeth ar gyfer 2023/24 ac ymlaen wedi'i gwblhau eto, ac mae hyn yn achosi risg o £1.1m. Ar hyn o bryd, yn dilyn trafodaethau â Llywodraeth Cymru, rhagdybir y bydd yr un lefel o arian yn cael ei roi.
- 18 Fel rhan o'r broses o osod y gyllideb, cyflwynodd deiliaid y gyllideb gynlluniau adrannol yn manylu ar eu gwariant disgwylidig nad ydynt yn ei thalu. Ystyriwyd y risgiau penodol ym mhob pennawd ar gyfer y gyllideb gan arwain at gyllideb arfaethedig ar gyfer cyflenwadau, gwasanaethau a thaliadau trydydd parti o £12.95m.
- 19 Mae hyn yn adlewyrchu pwysau anochel y gost a brofir ar draws pob maes sydd ddim yn gostau cyflogau. Yn benodol, nodwyd yn yr adroddiad i'r Awdurdod ar 17 Hydref bod pwysau costau ynni o £0.9m a nodwyd hefyd bod cymorth y Llywodraeth ond yn cael ei warantu tan 31 Mawrth 2022.

- 20 Mae'r gofyniad i'r sector cyhoeddus gyflawni sero-net erbyn 2030 wedi creu'r angen i gynnal adolygiad o effeithlonrwydd ynni'r ystâd a lefel yr allyriadau cerbydau. Er nad yw cyllideb benodol wedi'i dyrannu ar gyfer strategaethau i leihau ynni, mae'r holl waith caffael yn cynnwys camau i leihau ôl troed carbon yr Awdurdod.
- 21 Mae costau ariannu cyfalaf yn cynnwys costau benthyca a thaliadau refeniw ar gyfer defnyddio asedau cyfalaf. Mae sawl cynnydd yng nghyfraddau sylfaenol Banc Lloegr wedi digwydd yn ystod 2022/23 ac mae'r cyfraddau benthyca bellach yn 5.2%. Mae hyn yn amrywiant sylweddol i'r cyfraddau isel sydd wedi bod ers nifer o flynyddoedd ac mae'r gyllideb ariannu cyfalaf wedi cael ei chynyddu o £0.866m i adlewyrchu'r sefyllfa sy'n dal i ddirywio. Mae costau llog o £0.15m wedi cael eu ffactora yn y gyllideb ar gyfer 2023/24 mewn perthynas â phryniant tir posib. Bydd y cynllun hwn yn amodol ar gymeradwyaeth ar wahân gan Aelodau.
- 22 Bydd yr ansicrwydd economaidd sy'n deillio o faterion yn ymwneud â'r gadwyn gyflenwi fyd-eang a chwyddiant uchel yn cael ei fonitro'n ofalus drwy gydol y flwyddyn ariannol. Fodd bynnag, mae'r rhain yn creu ansicrwydd a risgiau sylweddol a allai olygu bod angen diwygio dyraniadau cyllideb i fynd i'r afael â blaenoriaethau sy'n newid.

CYNLLUN CYFALAF DRAFFT 2023/24

- 23 Amlinellir y cynllun cyfalaf drafft yn Atodiad 3 ac mae'n cynnig gofyniad cyfalaf o £6.53 miliwn ar gyfer 2023/24. Mae prif elfen y cynllun yn ymwneud â'r posibilrwydd o brynu tir er mwyn darparu ar gyfer y Ganolfan Hyfforddi newydd a'r buddsoddiad hanfodol mewn offer tân newydd.
- 24 Mae'r cynllun yn cynnwys cyflwyno cyllid o £0.375 o 2022/23, sy'n ymwneud â disodli'r tyrau hyfforddi presennol sydd wedi cyrraedd diwedd eu hoes. Mae'r tendrau ar gyfer y gwaith hwn yn cael eu gwerthuso ar hyn o bryd.
- 25 Dim ond cynlluniau adeiladu y gellir eu cwblhau'n ddiogel yn yr hinsawdd sydd ohoni sydd wedi eu cynnwys yn y cynllun. Bydd hyn yn parhau i gael ei adolygu cyn i'r cyllid gael ei ryddhau.
- 26 Mae gwaith yn parhau er mwyn lleihau allyriadau carbon gan gynnwys defnyddio cerbydau sy'n fwy cyfeillgar i'r amgylchedd. Mae nifer o gerbydau trydan a hybrid wedi'u rhoi ar les i swyddogion ar ddyletswydd, i gymryd lle cerbydau disel. Eu rhoi ar les yw'r dull mwyaf cost-effeithiol ar hyn o bryd o gaffael, ar gyfer y mathau hyn o gerbydau, ac mae'n galluogi'r Adran Fflyd i adolygu eu haddasrwydd a'u perfformiad a manteisio ar y dechnoleg ddiweddaraf.

- 27 Mae'r gwariant cyfalaf ar gyfer y dyfodol yn cynnwys darpariaeth ar gyfer Canolfan Hyfforddi newydd i ddisodli'r trefniadau presennol. Mae'r ddarpariaeth o hyfforddiant wedi cael ei nodi gan Gyngor Tân Cymru fel maes ffocws allweddol ac nid yw'r trefniadau presennol yn gynaliadwy yn y tymor canolig a'r tymor hwy. Mae'r prosiect ar ei gamau cychwynnol ar hyn o bryd ac er bod darpariaeth ariannol wedi'i chynnwys yn rhan o'r cynllun ariannol tymor canolig, bydd y cynigion manwl yn destun trefniadau cymeradwyo ar wahân. Mae'r amcangyfrifon cyfalaf cychwynnol wedi'u cynnwys yn Atodiad 3.
- 28 Bydd y gwariant cyfalaf yn effeithio ar y taliadau ariannu cyfalaf yn y blynyddoedd ariannol sydd i ddod ac maent wedi'u cynnwys o fewn y cynllun ariannol tymor canolig y manylir arno yn Atodiad 2.

STRATEGAETH ARIANNOL TYMOR CANOLIG 2026/26 (MTFS)

- 29 Darperir yr MTFS drafft o fewn Atodiad 2 ac mae'n asesu'r costau sy'n gysylltiedig â chynnal y lefel bresennol o ddarpariaeth gwasanaethau. Gwariant sy'n gysylltiedig â gweithwyr yw'r brif gost o hyd ac mae'r strategaeth ariannol tymor canolig yn seiliedig ar dybiaeth gynllunio o ddyfarniad cyflog o 5% ar gyfer 2023/24, gan leihau i 3% dros y cyfnod cynllunio sy'n weddill.
- 30 Amlinellir y risgiau a'r amheuon allweddol sy'n ymwneud â'r MTFS yn atodiad 1. Y dybiaeth gynllunio bresennol ar gyfer yr MTFS yw y bydd cyllid grant ar gyfer y prosiect Airwave yn parhau a'r costau pensiwn ychwanegol sy'n deillio o brisiad Adran Actiwaraid Llywodraeth 2016 (GAD) y bydd cynllun pensiwn y diffoddwyr tân yn parhau i gael ei ariannu'n ganolog.
- 31 Mae gwariant cyfalaf dros y blynyddoedd i ddod yn parhau i fod mewn perthynas â disodli offer tân a cherbydau arbennig, yn ogystal â disodli systemau TGCh. Mae'r MTFS hefyd yn cynnwys costau dros dro sy'n gysylltiedig â phrynu tir, ac adeiladu Canolfan Hyfforddi newydd, ac mae'n nodi y bydd hyn yn destun cymeradwyaeth a fforddiadwyedd ar wahân.

CYFRANIADAU AWDURDOD CYFANSODDOL

- 32 Mae cyfraniadau'r Awdurdod Cyfansoddol arfaethedig wedi'u cofnodi yn Atodiad 4.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r gyllideb yn galluogi'r Awdurdod i gyflawni ei amcanion llesiant hirdymor.
Cyllideb	Ar hyn o bryd, amcangyfrif presennol y cynnydd o flwyddyn i flwyddyn yng nghyfraniadau awdurdodau lleol ar gyfer 2023/24 yw £2.34m.
Cyfreithiol	Mae gan yr Awdurdod Tân ac Achub ddyletswydd gyfreithiol i osod cyllideb referniw gytbwys.
Staffio	Dim
Cydraddoldeb/ Hawliau Dynol/Iaith Gymraeg	Dim
Risgiau ac Ansicrwydd	<p>Mae asesiad risg wedi'i gynnal ar y gyllideb ddrafft a nodwyd y risgiau canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none">• mae'r gyllideb yn seiliedig ar dybiaeth y bydd dyfarniadau cyflog yn 5%. Nid oes cytundebau cenedlaethol wedi'u gwneud eto;• y dybiaeth gynllunio yw y bydd cefnogaeth Llywodraeth Cymru i'r cynnydd mewn pensiynau diffoddwyr tân yn parhau. Os na chaiff hyn ei gefnogi mae risg ariannol o £1.1m;• y dybiaeth gynllunio yw y bydd cyllid o £0.4m gan Lywodraeth Cymru yn parhau o ran y rhwydwaith gwasanaeth brys cenedlaethol (grant Airwave); mae'r Awdurdod yn bwriadu parhau i ddatblygu Strategaeth Amgylcheddol yn ystod 2023/24. Nid oes asesiad o'r costau wedi'i gynnal eto; a• mae'r ansicrwydd ynghylch chwyddiant cyffredinol a phrinder yn y gadwyn gyflenwi yn parhau ac nid oes costau ychwanegol wedi'u ffactora yn y gyllideb ar gyfer 2023/24.

Pennawd	Tybiaethau cynllunio a ddefnyddir wrth osod cyllideb	Risgiau/Ansicrwydd
<p>Costau'r gweithiwr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r cyllidebau staffio wedi'u llunio ar fodolau darparu gwasanaethau presennol a'u diweddarau i fynd i'r afael â'r risgiau a nodwyd o fewn asesiad sefyllfaol y Prif Swyddog Tân yn 2021. Mae hyn yn cynnwys darpariaeth ychwanegol i fynd i'r afael ag anghenion hyfforddi staff ac i sicrhau capasiti gweithredol a chorfforaethol. • Roedd yr asesiad cynllunio cychwynnol a gyflwynwyd i aelodau ym mis Rhagfyr 2021 yn tybio dyfarniadau cyflog cenedlaethol o 2%. Nid yw'r asesiad hwn bellach yn ddilys ac mae angen darpariaeth sylweddol i fynd i'r afael â dyfarniadau cyflog 2022/23 (sydd heb eu cwblhau eto ar gyfer diffoddwyr tân) a dyfarniadau 2023/24. Mae cynigion y gyllideb yn tybio bod anghydfod cyflog diffoddwyr tân ar gyfer 2022/23 wedi'i setlo ar 5%. Mae amcangyfrif dros dro o 5% ar gyfer 2023/24 hefyd wedi'i gynnwys. • Mae'r cynnydd o 1.25% mewn cyfraniadau yswiriant gwladol sy'n berthnasol o fis Ebrill 2022 bellach wedi'i wyrdroi yn dilyn canlyniad mini-gyllideb Medi 2022. • Tybir y bydd y cynnydd i gyfraddau cyfraniadau pensiwn cyflogwr sy'n deillio o werthiant diwethaf Adran Actiwari y Llywodraeth yn parhau i gael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nid yw'r Cyd-gyngor Cenedlaethol (NJC) wedi dod i gytundeb eto ar ddyfarniad cyflog diffoddwyr tân ar gyfer 2022/23, er y rhagwelir aneddiadau uwchben darpariaeth y gyllideb ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn. Mae darpariaeth wedi'i wneud ar gyfer costau cyson setliad o 5% ar gyfer 2022/23. • Roedd y Cydgyngor Cenedlaethol (NJC) ar gyfer Gwasanaethau Llywodraeth Leol wedi dod i gytundeb ar y dyfarniad cyflog i staff ar gontractau LGPS ar gyfer 2022/23. Roedd hyn yn uwch na'r asesiad cynllunio gwreiddiol ar gyfer 2022/23 ac mae wedi arwain at bwysau cyson yn y gyllideb. • Mae cynllun y gyllideb yn tybio lefelau arferol o weithgarwch. Os bydd lluo o ddigwyddiadau'n digwydd, bydd pwysau'n codi ar y gyllideb. Y dybiaeth yw y byddai'r Gronfa Gyffredinol yn cael ei defnyddio yn y lle cyntaf. • Nid yw Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau eto y bydd y grant i gefnogi'r cynnydd yng nghyfraniadau'r cyflogwr ar gyfer y cynllun pensiwn diffoddwyr tân yn parhau ar ei lefel bresennol o £1.1m. • Ym mis Rhagfyr 2018, collodd y Llywodraeth ei hapêl i her gyfreithiol y trefniadau pensiwn trosiannol ar gyfer diffoddwyr tân. Bydd yr adferiad yn berthnasol i holl gynlluniau pensiwn y sector cyhoeddus. Mae'r canlyniad ariannol yn anhysbys ac nid oes darpariaeth wedi'i wneud.

Pennawd	Tybiaethau cynllunio a ddefnyddir wrth osod cyllideb	Risgiau/Ansicrwydd
	<ul style="list-style-type: none"> Yn dilyn yr ymchwiliad cyhoeddus i drychineb Grenfell, mae'r Ddeddf Diogelwch Tân (2021) wedi cyflwyno newidiadau i'r rheoliadau adeiladu. Bydd cynigion y gyllideb yn adlewyrchu staffio a hyfforddiant diwygiedig i staff er mwyn sicrhau bod yr Awdurdod yn gallu ymateb i'r newidiadau hyn. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r cynllun pensiwn ar gyfer staff sy'n cael eu cyflogi ar delerau ac amodau llywodraeth leol yn destun prisiad bob pedair blynedd. Mae'r prisiad diweddaraf yn cael ei gwblhau a bydd yn dod i rym o fis Ebrill 2023. Nid yw'n hysbys a fydd hyn yn effeithio ar gyfraniadau'r cyflogwr ac mae'n parhau i fod yn risg ar hyn o bryd. Mae'r cynllun pensiwn ar gyfer diffoddwyr tân yn destun prisiad bob pedair blynedd. Mae'r canlyniadau'n llywio'r cyfraddau cyfraniadau gweithwyr a chyflogwyr a bennir gan Lywodraeth Cymru. Bydd canlyniad y prisiad nesaf yn berthnasol o fis Ebrill 2024 ac mae disgwyl iddo gynyddu cyfraddau cyfraniad cyflogwyr o'u lefel bresennol o 27.3% o gyflog pensiwn. Er na fydd hyn yn effeithio ar y flwyddyn ariannol 2023/24 mae'n parhau i fod yn risg ac yn destun ansicrwydd dros y cylch cynllunio tymor canolig.
Heb fod yn Gyflog	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r asesiad cynllunio cychwynnol wedi cadarnhau y bydd y cyllidebau nad ydynt yn talu yn cael eu llunio ar fodolau darparu gwasanaethau presennol a'u diweddarau i adlewyrchu rheidrydd sy'n deillio o asesiad sefyllfaol y Prif Swyddog Tân. Mae'r galw ar y gyllideb nad yw'n gyflog yn cynyddu ymhellach gan effaith chwyddiant a materion yn ymwneud â'r gadwyn gyflenwi. Mae cyllidebau wedi'u llunio gan ddefnyddio gwybodaeth a barn broffesiynol rheolwyr cyllideb a rhwymedigaethau cytundebol sylfaenol, ond mae rhywfaint o waith amcangyfrif yn rhan ohonynt. Lle gellir mesur pwysau'r costau, mae'r rhain wedi cael eu nodi ar wahân (e.e. ynni) 	<ul style="list-style-type: none"> Er bod y Gwasanaeth yn parhau i adolygu costau nad ydynt yn gyflog ac yn ymdrechu i reoli pwysau'r costau o fewn y gyllideb arfaethedig, mae hwn yn parhau i fod yn risg oherwydd y pwysau parhaus ar y gadwyn gyflenwi sy'n deillio o gynnydd mewn prisiau a phroblemau o ran argaeledd. Mae'r sefyllfa hon yn cael ei rheoli'n ofalus ond oherwydd ansefydlogrwydd sylweddol, nid yw'n bosibl mesur yr effaith yn llawn. Mae cost nwy a thrydan yn bwysau cost amlwg ac mae'r rhagdybiaethau cynllunio presennol yn cynnwys cynnydd o £0.9m o'r asesiad cychwynnol ar gyfer y cynllun ariannol tymor canolig.

Pennawd	Tybiaethau cynllunio a ddefnyddir wrth osod cyllideb	Risgiau/Ansicrwydd
		<ul style="list-style-type: none"> • Mae gwaith caffael cenedlaethol Rhwydwaith y Gwasanaethau Brys yn mynd rhagddo ond mae oedi sylweddol yn y gwaith hwnnw. Mae'r contract presennol wedi cael ei ymestyn ac ar hyn o bryd mae'r Awdurdod yn derbyn £0.4m gan Lywodraeth Cymru tuag at ddarparu'r gwasanaeth presennol. Y dybiaeth yw y bydd y cymorth refeniw presennol yn parhau er nad yw hyn wedi'i gadarnhau eto. • Er bod yr Awdurdod yn parhau i weithio tuag at leihau ei ôl troed carbon, nid oes cynlluniau manwl wedi'u ffurfio eto. Bydd y gwaith hwn yn symud ymlaen yn ystod 2023/24 ac nid oes darpariaeth benodol o ran cyllideb wedi'i chynnwys.
Ariannu Cyfalaf	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r gofyniad ariannu cyfalaf ar gyfer 2023/24 yn cael ei ddylanwadu gan wariant cyfalaf hanesyddol, yr angen i fenthylg ar gyfer rhaglen gyfalaf 2023/24 ac effaith y cynnydd mewn cyfradd llog. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r cynnydd mewn cyfraddau llog yn achosi risg sylweddol o ystyried yr ansicrwydd economaidd ar hyn o bryd. Bydd gwaith modelu ariannol pellach yn cael ei wneud er mwyn asesu sensitifrwydd sefyllfa ariannol a pherfformiad yr Awdurdod i gynnydd pellach mewn cyfraddau llog a bydd y gwaith yn cael ei gynnwys wrth osod y gyllideb.
Incwm	<ul style="list-style-type: none"> • Mae cyllidebau incwm wedi cael eu hadolygu a'u gosod yn unol â'r blynyddoedd blaenorol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nid oes unrhyw risgiau penodol wedi'u nodi yn ychwanegol at yr incwm grant gan Lywodraeth Cymru y cyfeirir ato yn yr adroddiad hwn.

Atodiad 2 Strategaeth Ariannol Tymor Canolig 2023/2026 - Refeniw

	2022/23 Cyllideb £m	2022/23 Amcanestyniad £m	2023/24 Cyllideb £m	2024/5 Cyllideb £m	2025/6 Cyllideb £m
Costau cyflog gweithwyr	30.120	31.553	31.757	32.940	34.082
Costau gweithiwr eraill			1.907	1.817	1.820
Cyfanswm Costau'r Gweithiwr	30.120	31.553	33.664	34.758	35.903
Cynnydd mewn costau gweithwyr			0.118	0.032	0.033
Safleoedd	2.901	3.896	3.237	3.357	3.529
Trafnidiaeth	1.204	1.204	1.239	1.177	1.154
Cyflenwadau, Gwasanaethau a 3ydd Parti	5.370	5.842	5.831	6.285	5.856
Cyfanswm Gwariant Nad ydynt yn Gyflog	9.475	10.942	10.307	10.818	10.539
Cynnydd mewn Gwariant Nad ydynt yn Gyflog			0.088	0.050	- 0.026
Ffioedd a Thaliadau/Misc. Incwm	- 0.277	- 0.303	- 0.262	- 0.271	- 0.280
Incwm y grant	- 2.179	- 2.179	- 2.124	- 2.124	- 2.124
Cyfanswm yr Incwm	- 2.456	- 2.482	- 2.385	- 2.395	- 2.404
Cyllid Cyfalaf a Thaliadau Llog	2.263	2.513	3.129	4.670	6.936
Defnyddio Cronfeydd a Darpariaethau		3,450			
Gofynion y gyllideb	39.402	39.402	44.714	47.851	50.974
Cynnydd yn y Gyllideb			13.48%	7.02%	6.53%

Atodiad 3 Strategaeth Ariannol Tymor Canolig 2023/2026 - Cyfalaf

Cynllun	2023/24 £m	2023/24 £m	2024/25 £m
Uwchraddio System Gorchymyn a Rheoli	0.600	0.500	
Canolfan Hyfforddi Newydd	3.000	25.000	20.000
Disodli Offer Tân	1.430	1.400	3.550
Faniau Gorsaf Amlbwrpas	0.189	0.513	0.608
Faniau Gweithdy'r Fflyd		0.201	
Cerbydau Arbenigol	0.150	0.260	
Offer Arbenigol		0.500	0.500
Fflyd - system newydd ar gyfer cwmpïadau	0.100		
Caledwedd TGCh		0.785	
Ailosod Tŵr Hyfforddi	0.250	0.250	0.250
Adeiladau - Gwaith Mân	0.813	0.750	0.750
Cyfanswm 2023/24	6.532	30.159	25.658
Treigl - Tyrau Hyfforddi	0.375		
Cyfanswm Treigl o 2022/23	0.375		
Cyfanswm: Cynllun Cyfalaf	6.907	30.159	25.658

Afodiad 4 - Cyfraniadau Awdurdodau Lleol Cyfansoddol 2023/24

Awdurdod	2022/2023 Cyfraniad £	Poblogaeth	Dosrannu %	2023/24 Gofynion y Gyllideb £	Cynydd £
Cyngor Môn	3,915,486	69,842	10%	4,434,413	518,927
Cyngor Gwynedd	7,017,885	125,539	18%	7,970,731	952,846
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	6,631,214	118,625	17%	7,531,747	900,533
Cyngor Sir Ddinbych	5,381,432	96,198	14%	6,107,810	726,379
Cyngor Sir y Fflint	8,813,821	157,626	22%	10,008,001	1,194,181
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	7,652,042	136,419	19%	8,661,525	1,009,483
Cyfanswm	39,411,879	704,249	100%	44,714,228	5,302,349